

О. ХЕНРИ

ОДИСЕЙ И ПЕСОВОДЕЦЪТ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1993

chitanka.info

Знаете ли часа на песоводците?

Когато здрачът започне да размазва с пръст ясните очертания на Големия град, настъпва час, в който може да се види една от най-жалките гледки на градския живот.

От високоетажните канари и апартаментните върхове на нюйоркските пещерни жители се спущат цели кохорти от същества, които някога са били хора. Вярно, те ходят изправени, на два крайника и все още не са изгубили човешкото си подобие и човешката реч; но веднага ще забележите, че в своето развитие те се движат зад животните. Всяко от тези същества върви след куче, за което е привързано с изкуствено сухожилие.

Всички те са жертви на Цирцея. Да, не по своя воля са се превърнали те в пионки на териерите, в мекерета на пуфитата, в слуги на пекинезите. Вместо да ги превърне в животни, съвременната Цирцея е благоволила да ги отдели от животните с един разтег връв или каишка. Всеки един от тези песоводци е бил я придумай, я подкупен, я изкомандвай от собствената си Цирцея да изведе на въздух любимата животинка на семейството.

По изражението и държането на песоводците веднага се разбира, че те са омотани от страшна магия. И никога няма да се намери някой Одисей, ако ще във вид на кучкар, който да разтури тази магия.

Лицата на някои от тях сякаш са от камък. На тях са им чужди състраданието, любопитството или ехидните усмивки на себеподобните. Дългите години на съпружески живот и неспиращ, принудителен кучешки конституционализъм са ги направили безчувствени. Те отмотават своите зверове от електрическия стълб или от нещастните нозе на простосмъртните минувачи с безстрастието на мандарина, който оправя канапите на хвърчилото си.

Други пък, които по-отскоро са паднали до това положение, приемат горчивия си хап с мръщение и злост. И разиграват кучето на другия край на каишката със същото удоволствие, с което момиченце размахва въдицата, на която се е уловила червеноперка. Погледнете ли ги, те отвърщат със заплашителен поглед, сякаш всеки миг са готови да отключат тъмните кучешки сили. Тези песоводци не са цирцеирани напълно, те все още са запазили способността си да се бунтуват, тъй че внимавайте: ако техните повереници понечат да душат глезените ви, по-добре е да не ги отправяте с ритник.

Трети от тази порода като че ли не са толкоз докачливи. В повечето случаи това са не дотам млади младежи с лъскави кепета и увиснали на устата цигари, които никак не отиват на кучетата. Животните, за които те се грижат, носят копринени фльонги на вратовете си; а въпросните младежи ги направляват толкова старателно и прилежно, че без да щете ви минава такава мисъл: те сигурно имат някаква лична изгода и след като изпълнят задължението си, вероятно ще получат каквото им се полага.

Кучетата, водени, тъй да се каже, персонално, са от всякакви разновидности; ала всички са еднакво охранени, разглезени, злонравни, безочливи и капризни. Или дърпат нервно каишката, или най-спокойно правят назална инвентаризация около всеки вход, ограда и електрически стълб. Сядат да почиват когато им скимне; и дишат тежко като победителя в състезанието за изяждане на най-много бифтеци; после пък ще се вмъкнат в някое отворено мазе или шахта за въглища. Но във всички случаи карат песоводците да им играят по свирката.

Тези нещастни гувернантки в кучешкото царство, тези песоводци, пуделодръжци, дакелопоклонци, териерогонци, померанисти и прочее служители на пещерните цирцеи следват безропотно своите повереници. А кучетията нито се боят от тях, нито ги зачитат. Песоводецът може да е господар на своя дом, но не и господар на песа. От уютното кътче до пожарната стълба, от дивана до асансьора — така ръмжащата твар разкарва където си ще двукракото същество, орисано, докато трае разходката, да се държи за другия край на каишката.

Една вечер песоводците плъзнаха, както обикновено, по молба, придумка или непрекословна заповед на своите цирцеи. Един от тях беше як човек, който очевидно притежаваше солидни добродетели, неподходящи за такова лекомислено занимание. Този човек имаше тъжно изражение и дори движенията му издаваха някаква потиснатост. Той беше привързан за противен бял пес, отвратително охранен, зъл като дявол и крайно непокорен, който пет пари не даваше за своя презрян водител.

На първия ъгъл след своя жилищен блок песоводецът свърна в страничната уличка с надеждата, че по-малко хора ще станат

свидетели на неговото падение. Преситеният звяр се поклащаше пред него, задъхан от злоба и от усилието да се движи.

Изведнъж песът се закова на място. Някакъв висок човек със слънчев загар, дълго палто и широкопола шапка беше запречил като колос целия тротоар.

— Кого виждат очите ми! — възкликна той.

— Джим Бери! — ахна песоведецът и от устата му изпопадаха удивителни.

— Сам Телфеър! — изрече онзи с широкополата шапка. — Ах ти, негоднико, дай си копитото!

Ръцете им се склучиха в типичното за Запада кратко, но здраво ръкостискане, което размазва всички микроби.

— Ах ти, стари мръсноко! — продължи широкополият с усмивка, която набърчи загорялото му лице. — Не съм те виждал цели пет години. От една седмица се мотам в тоя град, но може ли да намериш познат в такава джунгла? Кажу, староженецо, как вървят работите.

В този миг нещо пухкаво и меко като бухнало тесто се докопа до крака на Джим и заръфа панталона му със злобно ръмжене.

— Я разкарай тоя бесоносител, дето си го хванал в ласото! — каза Джим. — Ти ли си й стопанинът на тая гадина? И на това куче ли му викаш?

— Пие ми се нещо — рече Сам, жегнат от намека за някогашното негово куче. — Да влезем някъде.

Наблизо се случи кафе-сладкарница. В Големия град винаги е така.

Двамата седнаха на една свободна маса, а подпухналото чудовище взе да джафка и да тегли каишката, за да докопа котката на заведението.

— Уиски — поръча Джим на келнера.

— Две да бъдат — уточни Сам.

— Ти си надебелял — подзе Джим. — И ми се струва, че си под чехъл. Източното крайбрежие май не ти понася. Когато тръгвах за насам, всичките момчета заръчаха да те издиря. Знаеш ли, Санди Кинг замина за Клондайк. А Уотсън Бърел взе, че се ожени за най-голямата дъщеря на Питър. Аз понасъбрах парици от кланичен добитък и купих един парцел необработена земя нагоре към Литъл Паудър. Ще го

ограда наесен. Бил Ролинс, той пък се захвана със земеделие. Знаеш го Бил, разбира се — оня, дето задиряше Марсела... извинявай, Сам, искам да кажа сегашната ти жена, когато тя учителстваше в Преъри Вю. Но късметлията излезе ти. Как е сега мадам Телфеър?

— Чшшшт! — повика Сам келнера. — Казвай!

— Уиски — отвърна Джим.

— Две да бъдат — допълни Сам. — Добре е — продължи той, след като отпи малко сода. — Не пожела да живеем на друго място освен в Ню Йорк, нали е тукашна. Живеем в апартамент. В шест всяка вечер извеждам тоя пес на разходка. Марсела е луда за него. Но не знам, Джим, дали на земята има други две същества, които да се мразят така, както се мразим ние с това куче. Докато се разхождаме, Марсела се стяга за вечеря. Ядеме навън и обикновено взимаме табълдот. Опитвал ли си това чудо?

— Никога — отвърна Джим. — Виждал съм само рекламите, ама все си мислех, че това е французката дума за билиард. Как е на вкус?

— Ако останеш повечко в града, ще...

— Не, драги. Заминавам тази вечер с влака в седем и двайсет и пет. Ще ми се да остана, но не мога.

— Тогава ще те изпратя до ферибота — каза песоводецът.

Кучето беше омотало в едно крака на Джим и крака на масата и се беше унесло в дълбок сън. Когато понечи да стане, Джим се препъна в каишката и я дръпна рязко. Пискливият лай на разбуденото куче огласи целия квартал.

— Ако това куче е твое, какво ти пречи да вържеш на някой повисочък клон повода, дето го държи за врата, и да го забравиш? — каза Джим, когато вече бяха излезли на улицата.

— О, не смея — призна си песоводецът и чак потръпна от това дръзко предложение. — Та то спи в кревата, а аз — на кушетката. Погледна ли го, надава вой и бяга при Марсела. Но някоя нощ ще си разчистя сметките с него. Това съм го решил твърдо. Ще се промъкна тихичко до кревата му и ще изрежа дупка в мрежата против комари. Нека го изпохапят! Да пукна, ако не го направя!

— Ти не си ти, Сам Телфеър. Не си оня, който беше някога. Не знам какво им става на хората в тия градища и в тия апартаменти. Но ей с тия две очи съм видял как на бърза ръка се справи с ония двама

разбойници в Преъри Вю. И как хвана за рогата и върза най-бесния бик в Литъл Паудър.

— Нали? Кажи! — откликна другият и погледът му се оживи, макар и само за миг. — Но това беше преди да ме пасифицират.

— А жена ти... — подзе Джим.

— Чакай! — прекъсна го песоводецът. — Тук има друго кафене. Застанаха на бара. Кучето заспа в краката им.

— Уиски — поръча Джим.

— Две да бъдат — добави песоводецът.

— Като купих тая земя, сетих се за тебе — каза Джим. — Помислих си колко ще е добре да си някъде наоколо, че да ми помагаш в работата с добитъка.

— Миналия четвъртък ме ухапа по глезена, защото си сложих мляко в кафето — оплака се песоводецът. — Млякото винаги се пази за него.

— Преъри Вю ще ти хареса сега — продължи Джим. — Там се събират всички каубои от петдесет мили околоръст. Единият край на моето землище е на петнайсет мили от градчето.

— За да вляза в спалнята, обикалям през кухнята — жалваше се песоводецът, — за да вляза в банята, обикалям през гостната, а от трапезарията минавам през спалнята, за да изляза навън през кухнята. А то хърка и ръмжи насън. Излизам да пуша в парка, щото имало астма.

— А жена ти... — подзе Джим.

— Я стига! Кажи какво ще пиеш този път.

— Уиски — отвърна Джим.

— Две да бъдат — добави песоводецът.

— Е, вече е време да потеглям към ферибота — каза Джим.

— Ама и ти си един никакъв — жалък, кривокрак, дебелоглав, отвратителен песоглавец! — викна песоводецът с някаква нова нотка в гласа и дръпна решително каишката. Кучето, което се сецаше на нея, изръмжа злобно при този необичаен език на пазителя си.

В началото на Двадесет и трета улица песоводецът мина пръв през въртящата се врата, следван от Джим.

— Последно! — отсече Сам. — Казвай!

— Уиски — обяви Джим.

— Две да бъдат — допълни песоводецът.

— Чудя се откъде да намеря някой, който да се грижи за имота ми — каза Джим. — Ще ми се да е човек, когото поне от малко познавам. Ама да знаеш каква земя е, Сам! Такава прерия и такава гора никъде не си виждал. Ако ти беше...

— Като говорим за бяс — прекъсна го песоводецът, — оная вечер то ми откъсна парче месо от крака, понеже замахнах към Марсела да отпъдя една муха от рамото ѝ. „Трябва да се дезинфекцира мястото“ — рече Марсела, а и аз си помислих същото. Повиках доктор по телефона и когато той пристигна, Марсела ми вика: „Помогни ми да го държа, горкото, докато докторът дезинфекцира устата му. Дано не му се е лепнал някой вирус при ухапването.“ Да кажеш нещо по този въпрос?

— Ами жена ти... — започна Джим.

— Стига! — срязва го песоводецът. — Казвай!

— Уиски.

— Две да бъдат.

Най-сетне двамата стигнаха до пристана. Джими пристъпи към гишето за билети.

Изведнъж се чу звук от три-четири жестоки ритника, последван от пронизителен кучешки вой, и охраненото, тромаво, кривокрако куче хукна като бясно по улицата, скимтейки от болка.

— Билет за Денвър — каза Джим.

— Два да бъдат — провикна се бившият песоводец и бръкна във вътрешния си джоб.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.